

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil :
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Memoriul preoților parlamentari.
Pr. Ion Goron: Religiuina buddhistă.
Pr. Gh. Gligor: O impresionantă serbare.
Convocarea conferințelor de toamnă a preoților

din protopopiatele Huedin și Turda.
Cronică. — Comunicat oficial. — Concursuri pentru întregirea postului de protopop al tract. Lăpuș și a postului de paroh în Trâmpoele.

Memoriul preoților parlamentari.

Domnule Ministru,

Salarizarea personalului cultelor se face în prezent după *norme provizorii*, care nu sunt conforme nici bugetului de 1931 nici legii de rectificare din 3/IV-1931, și nici situației reale și raportului firesc dintre culte.

Conform bugetului salariile personalului cultelor sunt cele din 1930, reduse cu 12% pentru ortodocși, cu 21% pentru uniți și cu 23% pentru minoritari. Diferența cotelor de salarizare care s'ar părea că este în avantajul Bisericii ortodoxe, provine din faptul că, *Biserica ortodoxă a acceptat suprimarea de 10% din personal*, — cerută de Guvern — suprimare pe care *celelalte au refuzat-o, preferind integritatea posturilor cu diminuarea salariilor*. În realitate Biserica ortodoxă este cea care a suportat cota cea mai mare de reduceri: pe deo parte 10% prin suprimări de personal, 2% prin suprimări de seminarii și 12% prin reduceri la salarii. Adică până la 1 Iulie Biserica ortodoxă suportă pentru 1931, 24% reduceri față de 23% reduceri la minoritari și 21% reduceri la uniți, care au rămas și cu personalul intact.

Pentru înlăturarea acestei deosebiri de salarizare între diferitele culte, cum și pentru a se ameliora situația personalului lor față de curba de sacrificiu, care s'a adăugat acestor reduceri, s'a adus legea din Aprilie 1931, prin care, *se suprimă pentru toate cultele reținerea peste curba de sacrificiu care era cea aplicată Bisericii or-*

toadoxă, condiția ca toate celelalte culte să facă suprimări de personal în aceeași proporție cu cele aplicate Bisericii ortodoxe.

Aceasta este situația legală acum înainte de rectificarea bugetară (Iulie 1931).

De fapt însă, dispozițiile legii din 3 Aprilie nu se aplică. Dar, nu se aplică nici prevederile bugetare. Printr'o dispoziție provizorie a fostului guvern, *s'a aplicat o anumită normă de salarizare după care personalul cultelor minoritare și unit a fost repus în situația bugetară din 1930, iar Biserica ortodoxă a rămas și cu personalul suprimat și cu salariile reduse la personalul administrativ prevăzut în 1931.*

Deci cultele minoritare și unite au salariile din 1930, personalul întreg din 1930 și integritatea salariilor tuturor funcționarilor.

În timp ce *Biserica ortodoxă are personalul redus cu 10% și salariile personalului administrativ reduse față de posturile echivalente din Biserica unită și romano-catolică.*

Iată câteva probe: Un canonic unit (egal în rang cu un referent ortodox) primește 20.000 lei salar tot ca și în 1930 iar referentul ortodox care primea în 1930 cât și un canonic, acum primește 11—12.000 lei. Iar un consilier ortodox dela consiliul central bisericesc a fost redus dela 29.000 cât primea în 1930, la 14.000 lei.

În timp ce în Biserica ortodoxă s'au suprimat secretarii eparhiali — posturi esențiale prevăzute prin Statutul de organizare.

al Bisericii — în biserica unită și romano-catolică, au rămas în ființă toți cei 10 canonici dela Blaj, 8 dela Timișoara și Alba-Iulia, și câte 6 la Lugoj, Oradea, Gherla și 3 la Baia etc., deși roșul canonicilor în bisericile respective este mai mult de decor și cu atribuții mult mai reduse decât a unui consilier din Biserica ortodoxă.

În timp ce în biserica ortodoxă s'au redus protoiereii la câte unul de județ, la uniți au rămas toți în ființă, așa că Mitropolia Ardealului a rămas numai cu 28 protoierei din 86 câți aveă în 1930, iar uniții au păstrat pe cei 80 protoierei ai lor în întregime.

În timp ce în biserica ortodoxă au fost desființați toți paracliserii și s'au închis toate posturile de supranumerari, în biserica unită, catolică și reformată s'au păstrat toate posturile de preoți-capelani (ajutori) coadjutori și leviți, *deși însăși aceste Biserici conveniseră ca aceste posturi să fie suprimate din buget!*

Din toate acestea date rezultă că Biserica ortodoxă este pusă într'o vădită stare de inferioritate față de toate celelalte culte, atât din punct de vedere al personalului cât și al salarizării. Faptul acesta este cu atât mai de neînțeles, cu cât această stare nu decurge nici din situația numerică și nici din cea materială a diferitelor culte din statul român, dar nici din situația bugetară prevăzută în bugetul anului 1931.

Din punct de vedere material Biserica ortodoxă are cele mai reduse mijloace proprii, din punct de vedere numeric ea reprezintă marea majoritate a populației țării, iar din punct de vedere legal ea ar trebui repusă în situația din 1930.

A aplica dispozițiile legii din 3 Aprilie 1931 numai pentru cultele minoritare și numai în partea favorabilă acestora, fără a aplica și reducerea de personal cerută de lege, constituie o evidentă favorizare a celorlalte culte, *favorizare făcută în contra legii și în detrimentul Bisericii ortodoxe, căreia nu i s'a dat nici personalul din 1930 și nici măcar salariile din 1930, pentru personalul rămas în serviciu pe 1931.*

Credem că rectificarea bugetară, trebuie să însemne pe lângă economii și întronarea dreptății față de diferitele culte și în special față de Biserica ortodoxă.

Dacă s'a admis că cultele nu pot să suporte o altă reducere afară de curba de sacrificiu, este drept să se păstreze principiul legii din Aprilie 1931, aplicându-se în toate prevederile lui: *ridicarea reducerii la salarii și impunerea suprimării de personal la cultele minoritar și unit.*

Aplicarea acestui principiu ar necesita din partea Statului un plus de 125,000.000, care s'ar reduce prin reducerile de personal impuse și celorlalte culte și prin curbele aplicate la salarii sporite, s'ar reduce la ceva mai mult ca jumătate.

Menținerea dispozițiilor bugetare din 1931, ar nemulțumi toate cultele și ar crea Bisericii ortodoxe o situație cu totul nedreaptă, întrucât ea a convenit la suprimarea de 10% din personal, numai în schimbul angajamentului formal luat de fostul guvern că nu va mai suporta nici o reducere înafară de curba de sacrificiu.

Preoții parlamentari.

ÎNAINTE DE CHRISTOS

Religiunea buddhistă.

„Cu adevărat deșertăciune sunt toate și viața aceasta este umbră și vis. Că indeșert se tulbură tot pământeanul; când dobândim lumea, atunci în groapă ne sălășluim.“
Rând. immorn.

Cuvintele acestea sunt expresiunea acelei saturații, la care ajunge omul, căutând în lume numai bunătațile și bucuriile ce poate să ni le îmbie lumea aceasta; ele sunt ecoul acelor gânduri, cari frământă sufletele omenești în fața neajunsurilor de tot felul, pe cari le întimpină; ele sunt expresiunea nemărginitei dorinți a omului învins în lupta vieții după odihna mormântului.

Cătră sfârșitul vieții, de-odată cu scăderea treptată a forței vitale, acest gând pesimist, această dorință după vecinică odihnă inconștientă apare, probabil, tot mai des; el formează poate pregătirea firească pentru trecerea din lumea aceasta într'o lume pe care nu o cunoaștem. În vârsta tinereții avântate și a bărbăției creatoare el apare numai arareori, totdeauna întovărașit de mari greutăți ce ne stau în cale, de lovituri crude, aproape insuportabile, a sorții.

Unor împrejurări sociale nenorocite e a se atribui deci faptul, că Indușii au pus la

însași temeliea religiunii lor pesimismul, renunțarea voită la viață.

Religiunea nu este înainte de toate o concepție despre lume. Crearea unei concepțiuni despre lume, despre originea, ființa și scopul acesteia este treaba rațiunii. Religiunea este viață, trăire voluntară și are comun cu metafizica numai faptul, că se reazămă, are la baza ei o concepțiune metafizică. Esențialul în ori care formă religioasă este și rămâne felul cum e concepută problema *mântuirii*.

Mântuirea în senz religios înseamnă trecere dela o formă de viață dată, actuală, existentă real, la o formă de viață existentă numai în idealul pe care ni l-am putut forma cu ajutorul și pe baza concepțiunii noastre despre lume.

Evident, religiunea este un factor de progres în evoluția istorică a popoarelor numai mulțămită acestei dorințe de mântuire. La început, la popoarele primitive, ea a îmbrăcat o formă grosolană în dorința de a-și satisface cu ajutor supranatural măruntele trebuințe de toate zilele ale trupului; ca să se înfățișeze mai târziu această dorință în forma unui Stat deplin consolidat sub privegherea și cârmuirea lui Dumnezeu. Idealuri firești, idealuri ușor de controlat cu ajutorul rațiunii. Pe urmele lui se putea merge sigur, fără șovăială și acest mers înainte era mai accelerat ori mai încet numai în legătură cu factori externi, geografici.

Dar cultura și civilizația înseamnă o răspântie în viața religioasă. Deoarece viața desăvârșită, deplină nu poate fi realizată total în lumea aceasta nedesăvârșită, dorința după mântuire stăruiește a-l îmboldi pe om la căutarea unei alte forme de viață, la făurirea unor noi idealuri. Dar idealul trebuie să desbrace forma materială și să ia una spirituală. Omul se găsește în fața nevoiei de a se decide pentru o viață sufletească, în fața nevoiei de a se renaște.

Această renaștere e în funcțiune de concepția răului. Răul dăinuiește în lume permanent, el este inerent chiar ființei omenești. Dacă acest rău are origine divină, atunci lupta omului împotriva lui e zădărnice, inutilă.

A trebuit să facă amare, grele, desnădăjduite experiențe acel popor de origine ariană, aplicat deci spre credințe optimiste,

până când a ajuns la convingerea, că lupta împotriva răului e zadărnice, că răul nu poate fi separat de existența omului, că el e lăsat de divinitate să dăinuiește, spre a-l convinge pe om, că cel mai cuminte lucru pe care poate să-l facă e să se lapede de lume, de viață. Nu să omoare existența trupului; vai, acest lucru n'ar ajuta la nimic, suferințele sufletului ar dăinui mai departe; ci să omoare din suflet ori-ce sentiment, ori-ce voință.

Buddhismul este *religiunea suferinței*. Singura cunoștință, pe care o admite sigură, necesară și suficientă, e cunoștința, că existența e o suferință. Această cunoștință e sigură, fiindcă poate fi experimentată în tot momentul, ceas cu ceas; este necesară, fiindcă provoacă în om dorul mântuirii. Adevărata realitate nu e lumea, ci suferința. Lumea este în continuă evoluție, ea se schimbă mereu; ceea-ce dăinuiește permanent și neschimbat e suferința. Moartea nu e o mântuire dela suferință; sufletul se întrupează din nou, — aceasta era credința brahmană, leagănul în care a crescut pesimismul buddhist, și care dădea omului numai o singură, slabă, insuficientă nădejde: prin nenumărate rugăciuni mecanice, printr'un ascetism exagerat omul poate nădăjdui să se învrednicească a se întrupa după moarte într'un individ dintr'o clasă superioară. Buddha, el însuși membru al celei mai superioare caste, și-a dat seama de insuficiența acestei mângăeri. Căci oricât de brahman ai fi, suferințele fizice și suferințele sufletului, sbuciumul acestuia după adevăr, după dreptate, nu vor înceta să te chinuiește.

Cu convingerea unui mucenic, cu râvna unui apostol a început atunci Buddha propovăduirea adevărului său: mântuirea vine din *negarea vieții*. Această negare a vieții nu era un pesimism laș, nu are a face nimic cu neroada modă europeană dela finea veacului al XVIII-lea, ci este un pesimism eroic, viteaz.

În acest eroism se înfrățește cu creștinismul. Căci iată drumul, care duce în Nirvana: *credință* dreaptă, acceptarea învățării mântuitoare; *intențiune* dreaptă, hotărârea firmă de a renunța la ori-ce sezualism, la ori-ce dușmănie, la ori-ce faptă rea; *vorbă* dreaptă, disprețuirea minciunii

și abținerea dela obscenități; *viață* dreaptă, cruțarea vieții și a bunurilor deaproapelui; *faptă* dreaptă, muncă aducătoare de folos fără să păgubească pe cineva; *stăruință* dreaptă, acțiune hotărâtă împotriva ori-cărui rău și promovarea ori-cărui bine; *cuget* drept, recunoașterea, că sufletul nu se poate identifica cu cerințele trupului; și în fine *meditație* dreaptă, o sistematică abținere dela ori-ce lucru pământesc până când omul ajunge în situația sufletească de a privi cu o egală indiferență ori-ce bucurie și ori-ce suferință, întocmai ca și cum aceste nici n'ar exista. Această meditație dreaptă este Nirvana, ținta finală a stăruințelor omului după credința budhistă.

Drumul ce duce la ea este același drum pe care Mântuitorul l-a indicat pe seama acelora, cari vor să intre în împărăția lui Dumnezeu. Dar această împărăție a lui Dumnezeu nu înseamnă renunțare la viață, ci tocmai contrarul: viață deplină în tovărășia Părintelui nostru ceresc.

Pr. I. Goron.

	CONFERINȚE PREOȚEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	
--	---	---

O impresionantă serbare.

— Sfințirea clopotelor bisericii din Roșia-Montană. —

Ziua de 15 August a fost pentru credincioșii bisericii noastre din comuna *Roșia-Montană* un prilej de înălțare sufletească. În această zi a Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, una dintre sărbătorile noastre, care ne-aduce aminte de multe suferințe, dar și de multe fapte mărețe, din trecutul bisericii noastre strămoșești, s'a serbat și hramul bisericii ortodoxe din *Roșia-Montană*, care în fiecare an se serbează cu un deosebit fast.

În anul acesta însă credincioșii bisericii noastre au avut bucuria de-a vedea sfințindu-se, pentru biserica lor, trei prea frumoase clopote, în greutate de peste 1000 kilograme și în valoare de aproape 130 mii Lei.

Iată cum s'a ajuns ca sf. biserică din parohia ort. *Roșia-Montană*, să fie înzestrată cu aceste prețioase odoare:

De mai mulți ani părintele Alexandru Popescu împreună cu fruntașii parohiei s'au

frământat, cum ar putea ajunge să procure clopotele furate, de dușmanii credinței creștine, în războiul trecut. Nu se puteau gândi la un arunc împus fiecărui credincios, căci strălucita *Roșia-Montană* de odinioară azi e locuită de un popor cu totul sărăcit, care abia își duce traiul de pe o zi pe alta. S'a făcut totuș un apel către credincioși cu o listă de subscripție în care s'au fixat mai multe clase cu suma respectivă. Cu lista aceasta au pornit apoi din casă în casă, ca fiecare credincios să-și aleagă clasa care dorește și poate să plătească. S'a ajuns la un rezultat în afară de așteptările inițiatorilor. Și cei mai săraci și-au ales clasele prime, gândindu-se, că vor avea fericirea să-și vadă biserica lor iar împodobită cu sfintele clopote. În felul acesta s'a ajuns ca să-și poată procura clopotul cel mai mare cu contribuția fiecărui credincios în parte.

Al doilea clopot încă cu mulți ani înainte a fost promis de urmașii vrednicului credincios *V. Ciobanu*. Această faptă a urmașilor vrednicului credincios, ce-și odihnește osemintele în cimitirul bisericii ort. rom. din *Roșia-Montană* va fi răsplătită de bunul Dumnezeu, căci multe glasuri de rugăciune se ridică azi către Domnul pentru ca, cei ce au donat acest clopot bisericii lor, să fie fericiți și norocoși în viața lor pământească; și multe generații, în viitor, vor cere odihnă și fericire veșnică pentru fericirii și pururea pomenirii ctitorii și binefăcătorii sfintei lor biserici.

Clopotul al treilea a fost donat de vrednicul parohian al parohiei ortodoxe *Pavel Bidiga* din comuna *Soharu* (prot. *Abrud*). Iată că și azi se mai găsesc credincioși cu suflet mare, cari pun averea cerească mai presus de bogăția pământească. *Pavel Bidiga*, în trecut a mai dăruit bisericii din parohia sa două clopote și multe încă alte odoare prețioase. S'a văzut îndemnat a dăru și bisericii ort. din *Roșia-Montană* acest clopot în valoare de 18.000 lei, de faptul că odinioară muncind ca miner pe teritoriul comunei amintite, de multeori s'a închinat în această biserică, mulțumind lui Dumnezeu pentru ceea ce a primit ca răsplată a muncii sale.

Astfel s'a ajuns ca în săptămâna dinaintea sărbătorii Adormirii Născ. de Dum-

nezeu să sosească cu trenul cele 3 clopote comandate, dela o fabrică din Timișoara. Cu două zile înainte au fost frumos împodobite cu cununi și flori, și așezate pe două care trase de câte 4 boi fiecare și însoțite de o mulțime mare de credincioși au fost transportate în parohie. În ziua praznicului, s'au adunat mulți credincioși din parohie și din parohiile vecine, așa că biserica deși spațioasă, nu a fost încăpătoare pentru toți cei veniți.

La ora 8 s'a oficiat Utrenia și sf. Liturghie de către preoții Ioan David din Vârtoș, Gheorghe Gligor din Cărpiniș și Alex. Popescu preotul locului. La priceasnă a rostit o frumoasă predică părintele Ioan David. Prin cuvinte frumoase, părintele predicator a arătat credincioșilor scopul pentru care s'au adunat aci preoții, ca prin rugăciunile noastre a mai multora, adunați în numele Domnului nostru Isus Hristos, să cerem ca darul Duhului Sfânt să se pogoare și să sfințească aceste clopote. Făcând istoricul introducerii clopotelor în biserică, arată popoului ce mare importanță au ele în viața bisericească.

După terminarea sf. liturghii s'a oficiat un parastas pentru ctitorii și binefăcătorii bisericii, după care preoții cu credincioșii au ieșit afară unde erau așezate clopotele. Aci s'a oficiat sfințirea apei mici, apoi s'au cetit rugăciunile prescrise la sfințirea clopotelor, după cari, rostindu-se formula de sfințire, fiecare clopot în parte a fost stropit cu apă sfințită. Părintele Alex. Popescu a încheiat actul sfințirii prin o frumoasă predică, arătând mulțimii măreția sărbătorii Adorm. Născ. de Dumnezeu, luată ca păzitoare a bisericii din parohia noastră. Arată mai departe cum bunul Dumnezeu i-a învrednicit ca, în acest an, de-odată cu prăznuirea hramului bisericii să aibe fericirea de-a vedea înzestrată biserica cu aceste prețioase odoare. Mulțumește donatorilor și în special bătrânului venerabil Pavel Bidiga pentru donația făcută. Mulțumește apoi credincioșilor săi că i-au ascultat glasul de păstör sufletesc al lor.

După toate aceste, fiecare credincios a fost uns cu unt-de-lemn sfințit și stropit cu apă spre sănătate sufletească și trupească.

În timpul cât preoții și câțiva oaspeți

au luat gustarea, clopotele au fost ridicate în turn, unde totul fiind pregătit, s'au așezat la locul lor și la ora 7 p. m. poporul care nu s'a depărtat, cu fața strălucind de bucurie și fericire au ascultat primele sunete armonioase însoțite de bubuiturile treascurilor, cari vesteau peste văi și munți bucuria acestor mineri, buni credincioși ai bisericii noastre ortodoxe.

Pr. Gh. Gligor, Cărpiniș.

Nr. 525—1931.

Convocator.

Prin aceasta pe ziua de 20 Septembrie a. c. convoc Conferința de toamnă preoțească în orașul Huedin, care se va ținea după următoarea ordine de zi:

Înainte de masă:

1. Serviciu divin împreună cu invocarea sf. Duh și Parastas pentru Arhieriei Andrei și Ioan, pentru M. L. Regii Carol și Ferdinand, pentru decedații protopopi și preoți tractuali precum și pentru eroii neamului căzuți pe câmpul de luptă pentru înfăptuirea României-Mari. Predica ocazională o va ținea preotul T. Toader din Călata.

2. Ora 11 $\frac{1}{2}$. Sfințirea pietrii fundamentale la catedrala din orașul Huedin.

După masă:

3. Ora 3. Deschiderea conferinței prin protopopul tractual. Constatarea celor prezenți. Constituirea biroului și prezentarea temei generale (obligatoare pentru toți preoții conform Circ. cons. Nr. 5617—93 publ. în Nr. 36 din „Renașterea“ a. c.) „Cum îți pregătești credincioșii pentru sf. taină a mărturisirii și cuminecăturii, cum îi tratezi în decursul mărturisirii și ce canoane le dai la diferite păcate, vârste și sexe?“

4. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea temei generale. Cetirea lucrărilor celor mai bune și discuțiuni asupra lor.

5. Cetirea temei preotului Traian Sava din Bedeciu: „Prin ce mijloace și în ce mod s'ar putea intensifica viața religioasă a credincioșilor noștri în timpul iernii?“

6. Cetirea temei preotului Ioan Roșca din Valea-Drăganului: „Când și cum să se folosească preotul de Sf. Scriptură pentru o mai bună aprofundare a Ei și pentru a

deveni mai bun propoveditor al Sf. Scripturi întru realizarea împărăției lui Dumnezeu pe pământ?”

7. Discuțiuni asupra acestor două teme.
8. Curente și eventuale propuneri.
9. Inchiderea conferinței.

N. B. Fiind în ziua aceasta și festivitatea sfințirii pietrei fundamentale a catedralei din Huedin On. Frați preoți sunt rugați a invita și credincioșii lor la acest act solemn. Intrucât în prima zi nu se vor putea exauria toate punctele din program conferința se va continua și în ziua următoare — făcându-se mai întâiu serviciu religios de dimineață împreună cu cetirea sf. Paraclis.

Oficiul protopopesc ort. rom. — Huedin la 5 Septembrie 1931.

Aurel Muntean, protopop.

Nr. 298—1931.

Convocare.

Onorata preoțime din parohiile aparținătoare tractului protopopesc Turda, precum și On. preoți-profesori de religie se convoacă la conferința de toamnă, care se va ține în ziua de 3—4 Octombrie 1931, în parohia Vâlcele (Banabic) pe lângă următoarea ordine de zi:

I. Sâmbătă în 3 Octombrie la ora 5 p. m. Vecernia oficiată de către protopopul, președintele cercului, preoții: Vicențiu Orăsan, Nichita Avram și Teodor Drăgoi.

Predică despre Taina spovedaniei ținută de către pâr. V. Orăsan.

Spovedania credincioșilor prezenți.

II. Duminecă în 4 Octombrie:

1. La ora 9 a. m. serviciul divin în sobor împreună cu invocarea Duhului Sfânt.

2. Predica ocazională o va ține pâr. Teodor Drăgoi din Suat.

3. La orele 11 deschiderea ședinței prin protopopul tractual ca președ., constatarea celor prezenți și constituirea biroului.

4. Discuțiuni asupra predicii și asupra serviciului divin.

5. Prezentarea temei generale de către toți On. preoți „Cum se poate justifica principiul național în biserică pe baza Sfintei Scripturi“, afară de tema aceasta, se mai dă ca temă generală: „Cum îți pregătești credincioșii pentru sfânta taină a mărturisirii și cuminecării, cum îi tratezi în de-

cursul mărturisirii și ce canoane le dai la diferite păcate, vârste și sexe?”

6. Prezentarea rapoartelor președinților cercurilor religioase despre activitatea cercurilor în anul curent. Discuțiuni asupra lor.

După masă:

7. La ora 3 Vecernie.

8. După vecernie conferință pentru popor a preotului Mircea Tomuș din Frata, „Despre hulă“ și a preotului Gh. Onițiu din Războeni-Cetate „Despre injurătură“.

9. Discuțiuni asupra conferințelor.

10. Curente și eventuale propuneri.

11. Inchiderea conferinței.

Turda, la 2 Septembrie 1931.

I. Murășianu, protopop.

CRONICĂ

† Dr. Vasile Pahone.

Moartea a rărit rândurile neamului și bisericii noastre, prin trecerea din viață a fruntașului vieții publice, care a fost Dr. Vasile Pahone, avocat în Bistrița.

Moartea neașteptată, a pus în doliu întreagă comunitatea bisericii ortodoxe din Bistrița, pe care el o a întemeiat, — a pus în doliu întreagă Valea-Bârgăului, — și fondurile grănițerești al căror prezident a fost în timpuri grele.

Moartea a pus în doliu Eparhia Clujului al cărei membru de frunte a fost în Consiliul și Adunarea Eparhială și în fine o soție credincioasă și creștină care plânge la căpătâiul soțului pierdut și mult iubit și respectat. Despre viața și faptele lui, vom da amănunte în numărul proxim. Inmormântarea va fi Vineri 11 Sept. ora 2 p. m.

Episcopul nostru a trimis văduvei o telegramă de condoleanță, avizând că va trimite la înmormântare și un delegat al Ven. Consiliu eparhial.

Fie-i memoria binecuvântată!

Deces. Preotul Iuliu Chiffa fost paroh în Hida, protopopiatul Ungurașului, după grele și lungi suferințe a încetat din viață în ziua de 4 Sept. c. în vârstă de 60 de ani și după 37 ani de preoție și fericită căsătorie. Pentru meritele preoțești a fost distins cu brâu roșu. În anii din urmă a depus mari eforturi pentru a aduna fondu-

rile necesare zidirii unei biserici noi, având nenorocul de a amâna zidirea ei în timpul de pace și al războiului când aveau fondurile trebuitoare, cari cu devalvarea banilor s'au redus la nimica. Il deplâng, nemângăiata soție, două fice și trei fii, dintre cari cel mai mic de 10 ani. Transmițem îndureratei familii sincerile noastre condoleanțe.

Zidirea unei noi biserici în Cluj.

Ideia ridicării unei noi biserici parohiale în Cluj, există de mult, și poate că ajungea să se realizeze până acum, dacă nu era, pe lângă fonduri, și chestiunea terenului corespunzător. Chiar și la sate se întâmpină uneori greutăți din această cauză, cu atât mai vârtos la orașe, unde lipsesc locurile virane publice, iar cele particulare sunt prea scumpe. Pentru aflarea unui teren corespunzător s'au depus eforturi din toate părțile. Terenurile ce se puteau obține, nu erau în destul de corespunzătoare, iar cele corespunzătoare, nu se puteau obține. După multe cercetări s'a aflat că intravilanul din Calea Regele Ferdinand nr. 73 — cu o casă veche și neîngrijită, unde adăpostește un oficiu medical și care ori-când poate fi așezat în altă parte, — ar fi cel mai corespunzător teren pentru zidirea unei biserici. P. Sf. Sa imediat a pornit o acțiune hotărâtă pentru obținerea lui dela Ministerul de Domenii și Agricultură, a cărui proprietate eră. După eforturi și intervenții, cari au durat câteva luni, intravilanul a fost cedat, fiind astăzi întabulat pe Consiliul eparhial. — Consiliul parohial a luat imediat măsurile cuvenite pentru lucrările de zidire, cari vor începe la data de 19 Septem. c., așa că încă în toamna aceasta biserica va fi pusă sub coperiș. — E un succes cu care ne putem mândri,

Memoriul preoților parlamentari (ortodocși) îl reproducem după „Cronica Romanului“ pentru a arăta celor ce insinuiază că parlamentarii noștri preoți, nu au făcut demersuri pentru ameliorarea situației în care ne-a fost pusă biserica prin bugetul vechiului guvern și îndreptarea nedreptăților și umilirilor ce le suferim în raport cu uniții și celelalte culte minoritare.

D. Ministru N. Titulescu, a fost din nou reales președinte al Adunării Socie-

tății Națiunilor dela Geneva. Este întâia oară când un fost președinte se realege, ceea ce face dovada că d. N. Titulescu se bucură de cea mai aleasă simpatie și încredere a delegaților diferitelor țări, în frunte cu Anglia și Franța. Ne bucurăm de acest succes al țării noastre.

Pentru muzeul eparhial am primit dela parohia Răzoare (Mașca) o evanghelie dela 1776 și un mineiu slavon manuscris din veacul al 17-lea.

Logodnă. In seara de 8 Sept. a. c., dl *Ioan Buiu*, abs. al Academiei teologice, și-a serbat logodna cu dșoara *Eufrosina Caian*, învățătoare. — Felicitări.

Se povestește, chiar sub formă de comunicat oficial al Min. de Finanțe, că salariile tuturor funcționarilor publici se vor achita la curent până la data de 20 Sept. 1931, iar de atunci încolo, în fiecare lună până cel mai târziu la 26. Excepțiune — se spune — vor face, — dar numai în Septemvrie, — plățirea salariilor preoțești cari vor întârzia cel mult până la 26—28 Sept. E e o promisiune, care tocmai fiindcă promite mult, dorim să o și îplinească On. Minister de Finanțe. Prin plata la curent a lefurilor, statul ar provoca, pe lângă mulțumire și o încredere deosebită, destinând pesimismul cetățenilor, iar indirect ameliorând și criza financiară ce bântue. Trebuie să recunoaștem că prin întârzierea cu lunile a plățirii salariilor s'a provocat o neîncredere generală, care s'a repercutat asupra întregii vieți economice și sociale.

O întimpinare a secretariatului nostru eparhial la un articol apărut în ziarul „Curentul“: In prețuiul d-voastră ziar dela 28 August, Nr. 1287, sub titlul „Un preot cămătar“, a-ți publicat dela corespondentul d-voastră, N. Bodea, (Dej) un articolaș, despre isprăvile preotului cămătar Filip, și ne faceți întrebarea ce are de spus la acestea năzdrăvăniilor Episcopiei din Cluj?

Iată ce vă spunem și vă rog să publicați: Preotul cămătar I. Filip, încărcat și cu alte păcate necreștinești și nepreotești, a fost scos din clerul eparhiei Vadului Felea-cului și Clujului acum patru ani. Numitul a trecut la uniți. Stă sub jurisdicția preasfințitului dela Gherla, are salar dela Stat și 3—4 gradații, deși a întrerupt slujba și

a vagabondat ani de-arândul. Deci pe acest preasfințit să-l întrebați de ce a primit în sânul bisericii sale pe un gonit din alte părți pentru fărâdelegi și de ce ia exoperat salar dela Stat cu gradații? Noi știm, că toate sunt cu puțință la P. Sf. Iuliu și la Păclișanu și e bine să o știe și cititorii „Curentului“.

Casseria mitropoliei noastre din Sibiu, în săptămâna trecută a fost călcată de o îndrăzneță bandă de hoți, cari străbătând prin patru uși, dintre cari una din table de fer, au spart două casse wertheim furând circa 150.000 Lei.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 5778—1931.

COMUNICAT

În editura Institutului Biblic din București s'a tipărit Testamentul nou și Psaltirea, traduse de P. Gala Galaction. Cum aceste cărți sunt necesare atât preoților cât și cântăreților dela biserici, precum și altor fruntași ai bisericii, indemnăm pe toți aceștia ca să-și procure cărțile de mai sus pentru a le utiliza cu bun succes spre folosul lor și al credincioșilor. Cărțile costă amândouă împreună 100 lei și se pot comanda dela librăria eparhială din Cluj.

Cluj, la 5 Septembrie 1931.

Consiliul eparhial.

CONCURS

Pentru întregirea postului de *protopop* al tractului ortodox român al *Lăpușului*, împreună cu postul de paroh al parohiei centrale Tg.-Lăpușului, prin aceasta — conform hotărârii Consiliului eparhial luată în secțiile unite la 27 August 1931 — se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat ca paroh și diurna protopopească.
2. Locuința în natură în casele parohiale din Tg.-Lăpușului cu supraedificate și cu grădină.
3. Sesiune parohială în estenziune de 20 jug. (10 jug. definitiv împroprietărită,

10 jug. în arândă forțată) și lemne din pădurea bisericii.

4. Alte venituri aprobate de forurile bisericesti.

Concurenții îndreptățiți, conform concludusului Congresului Naț. bisericesc nr. 111 din 1888 își vor înainta cererile de concurs, cu documentele prescrise, la Ven. Consiliu Eparhial în termenul indicat mai sus.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. Sf. Sa Episcopul nostru, fără de care nu vor putea fi luați în candidare.

Dela concurenții din alte Eparhii se cere să prezinte și un act de învoire dela Chiriarchul lor, în înțelesul că, în caz de alegere și numire li se vor elibera literile dimisionale.

Hotărît în ședința consiliului protopopesc al tractului Lăpuș, ținută în Tg.-Lăpușului în ziua de 29 August 1931.

Președinte:

Notar:

Prot. Dumitru Antal,
adm. protopopesc.

Dr. Ioan Petruț.

Nr. 592.

„APROBAT“

(46) 2—3

Cluj, la 1 Sept. 1931.

Nicolae, episcop.

Nr. 231—1931.

(45) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a, *Trâmpoele*, protopopiatul Abrud, se publică prin aceasta nou concurs de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială și supraedificate.
3. 14 jugăre sesiune parohială, arător și fânaș.
4. Taxele stolare obișnuite.

Candidații își vor înainta actele regulamentare, în termen la acest oficiu, alăturând și aprobarea P. Sf. Sale Episcopului.

Înainte de alegere se vor prezenta în parohie.

Abrud, la 25 August 1931.

În înțelegere cu Consiliul parohial.

Petru Popovici, protopop.

A apărut

Prețul 40 Lei.

Pr. Ion Goron „NOUA LEGE“
cuvântări despre fericirile evanghelice.

Pentru preoții din eparhie și pentru abonații „Renașterei“ **30 Lei.**